

Gyakorlati eszköz gyámoknak

Átmeneti védelem az Ukrajnából
menekülő kísérő nélküli kiskorúak
számára

Gyakorlati eszköz gyámoknak

Átmeneti védelem az Ukrajnából menekülő kísérő nélküli kiskorúak számára

2022. november

A kézirat 2022 novemberében készült el.

Sem az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), sem az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), sem pedig az EUAA/FRA nevében eljáró személyek nem felelősek a jelen kiadványban foglalt információk esetleges felhasználásáért.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022

PDF ISBN 978-92-9403-187-7 doi: 10.2847/961695 BZ-07-22-960-HU-N

© Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), 2022

Borítókép, Valeriy_G, © iStock, 2022

Sokszorosítása a forrás megjelölésével engedélyezett. Az EUAA szerzői joga alá nem tartozó fényképek vagy egyéb anyagok felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog jogosultjától kell engedélyt kérni.

Tartalom

Rövidítések jegyzéke	4
Néhány szó e gyakorlati eszköztár sorozatról.....	5
Jelen átmeneti védelemmel kapcsolatos eszközről	6
1. Mit jelent az átmeneti védelem?.....	7
2. Kik az Ukrajnából menekülő gyermekek?	9
3. Mit kell tudnia a gyámnak az átmeneti védelemről?	12
3.1. Milyen jogai vannak az átmeneti védelemben részesülő gyermeknek?	12
3.1.1. Minden gyermek esetében	12
3.1.2. Kísérő nélküli kiskorúak	14
3.1.3. Az ukrán hatóságok által hivatalosan kijelölt gyám kíséretében érkező gyermekek	16
3.2. Hogyan működik az átmeneti védelem?	19
3.3. Hogyan kapcsolódik az átmeneti védelem más eljárásokhoz?.....	21
4. Mit kell tennie gyámként?	25
Mellékletek.....	30
További források.....	30
4.1. Folyamatábra a gyám által az átmeneti védelemmel összefüggésben betöltött szerepről	33

Rövidítések jegyzéke

Kifejezés	Meghatározás
A Tanács végrehajtási határozata	A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről
EU	Európai Unió
EU+ országok	Az Európai Unió tagállamai és a társult országok
EUAA	Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége
FRA	Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége
Tagállamok	Az Európai Unió tagállamai
TPD	Az átmeneti védelemről szóló irányelv – A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről
CRC	Egyezmény a gyermek jogairól
UNHCR	Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága

Néhány szó e gyakorlati eszköztár sorozatról

Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA) és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) egyesítette erőit, hogy kidolgozzon egy gyakorlati eszköztár sorozatot a, nemzetközi védelemre szoruló kísértő nélküli kiskorúak gyámjai számára. A cél a gyámok támogatása a menekültügyi eljárás – beleértve a dublini eljárást és az átmeneti védelmet is – során felmerülő mindennapi feladataikban és kötelezettségeikben. Így a gyakorlati eszköztár a következő témákkal foglalkozik:

- az átmeneti védelem;
- bevezetés a nemzetközi védelembe;
- az általánosmenekültügyi eljárás;
- a különleges menekültügyi eljárások, mint például a dublini eljárás vagy a határon folytatott eljárások.

E gyakorlati eszközök célja, hogy a gyám jobban tudja tájékoztatni és segíteni a gyermekeket a folyamat során, és ezáltal segítse őket abban, hogy jobban megértsék az egyes lépések jelentőségét. Javulni fog a gyermek érdemi részvétele, és jobban tud majd tájékozott döntéseket hozni.

A jól működő gyámsági rendszerek alapvető fontosságúak a gyermek mindenképp felett álló érdekének és a gyermekek jogainak előmozdítása szempontjából. A gyám felel annak biztosításáért, hogy az adott eljárás alatt, és mindaddig, amíg a gyermek számára nem találnak tartós megoldást, foglalkozzanak a gyermek jogi, szociális, orvosi és pszichológiai igényeivel.

A gyakorlati eszközök elkészítése során az EUAA és az FRA gyors igényfelmérés keretében konzultált az Európai Gyámügyi Hálózattal, hogy meghatározza a célokat és a gyakorlati eszközök hatókörébe tartozó témákat.

Az eszköztár több információs füzetet, folyamatábrát és plakátot tartalmaz majd, és adaptálható lesz ahhoz a nemzeti környezethez, amelyben a gyámok és a gyermekek együtt tevékenykednek. Ezért kerültek bele az eszköztárba szerkeszthető szövegdobozok.

Ezen eszköztár célcsoportjára tekintettel az eszközök az FRA és az Európai Bizottság gyámságról szóló kézikönyvén alapulnak¹, és összhangban vannak az FRA gyámoknak szóló képzési moduljaival².

¹ Az FRA és az Európai Bizottság, Gyámság a szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek számára – Kézikönyv a gyámsági rendszerek megerősítéséhez az emberkereskedelem gyermek áldozatainak sajátos szükségleteiről való gondoskodás érdekében, 2014. június 30.

² Az FRA e-tanulási weboldala elérhető itt: <https://e-learning.fra.europa.eu/>

Jelen átmeneti védelemmel kapcsolatos eszkösről

Ez az eszköz az átmeneti védelem témájára összpontosít. Ez a gyámoknak szóló eszközsorozat első anyaga. Jelen eszköz célja, hogy segítse az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerülő gyermekek számára az uniós tagállam által kijelölt gyámokat a gyermek átmeneti védelem iránti kérelmének nyilvántartásba vételében és jogai gyakorlásában.

Az eszköz négy részből áll:

1. Mit jelent az átmeneti védelem?

Általános áttekintés az átmeneti védelemről szóló irányelvben meghatározott védelemről és jogokról.

2. Kik az Ukrajnából menekülő gyermekek?

Ez a fejezet az Ukrajnából az EU-ba érkező gyermekek leggyakoribb helyzetét mutatja be.

3. Mit kell tudnia Önnek mint a gyámnak az átmeneti védelemről?

Ez a fejezet az átmeneti védelem alatt álló gyermekek jogaira, az átmeneti védelem nyilvántartásba vételére vagy bármely más, a gyermekek számára nyitva álló jogi státuszra összpontosít, és további információ található meg benne.

Mit kell tudnia Önnek mint a gyámnak az átmeneti védelemről Ez a fejezet feltárja, hogy az átmeneti védelem milyen hatással lehet a gyám mindennapi feladataira, és hogy ebben az összefüggésben hogyan kell alkalmaznia a biztosítékokat.

Az eszköznek két melléklete is van:

- a) **További források** az átmeneti védelemmel kapcsolatos információra mutató hiperhivatkozásokkal.
- b) **Folyamatábra** szemlélteti a gyám szerepéhez kapcsolódó főbb feladatokat az átmeneti védelem különböző lépései során.

Végül az eszköznek két kiegészítő jellemzője is van:

- A **kék szövegdobozok** szerkeszthető mezők, amelyeket a gyám országára jellemző információkkal lehet kitölteni.
- **Tippeket tartalmazó szövegdobozok**, ahol hasznos gyakorlatokat vagy tanácsokat találhat a mindennapi munkájához.

1. Mit jelent az átmeneti védelem?

Az átmeneti védelem olyan kivételes intézkedés, amely azonnali és átmeneti védelmet nyújt a nem uniós országokból származó olyan személyek tömeges beáramlása esetén, akik nem tudnak visszatérni származási országukba. A jogalapot a 2001/55/EK tanácsi irányelv (TPD)³ képezi, amelyet a volt Jugoszláviában 2001-ben kirobbant konfliktusok után fogadtak el, de csak 2022 márciusában, az Ukrajna elleni orosz katonai inváziót követően léptették életbe először.

Az átmeneti védelemről szóló irányelv számos jogot rögzít a kedvezményezettek számára⁴:

- tartózkodási engedély a védelem teljes időtartamára (amely egytől három évig terjedhet);
- megfelelő tájékoztatás az átmeneti védelemről;
- munkavállalási jog a szakmára vonatkozó szabályok, a nemzeti munkaerőpiaci politikák és a foglalkoztatás általános feltételei alapján;
- hozzáférés megfelelő szálláshoz vagy lakhatáshoz;
- szükség esetén hozzáférés a szociális ellátáshoz, vagy a megélhetés biztosítása;
- hozzáférés az orvosi ellátáshoz;
- a gyermekek oktatásban való részvétele;
- olyan tevékenységek, mint a felnőtteknek szóló oktatási lehetőségek, szakképzés és gyakorlati munkahelyi tapasztalatszerzés;
- bizonyos körülmények között családegyesítési lehetőségek;
- garanciák a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférésre;
- hozzáférés a banki szolgáltatásokhoz, például egy alapszintű bankszámla megnyitása;
- egy másik uniós országba költözés a tartózkodási engedély kiadása előtt;
- 180 napos időszakon belül 90 napig szabad mozgás az uniós országokban (a lakóhely szerinti tagállamon kívül), miután a fogadó uniós tagállam kiadta a tartózkodási engedélyt.

Az átmeneti védelemről szóló irányelvet azért léptették életbe, hogy az Ukrajnából menekülő személyek átmeneti védelemért folyamodhassanak, és azonnali védelmet kapjanak az EU-ban. A Tanács 2022. március 4-i (EU) 2022/382 végrehajtási határozata a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek alábbi kategóriáit állapítja meg (a 2. cikk (1) bekezdése):

³ [A Tanács 2001. július 20-i 2001/55/EK irányelve](#) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumszabályairól, valamint a tagállamoknak e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12–23. o.).

⁴ Lásd az Európai Bizottság weboldalát az átmeneti védelemről: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/common-european-asylum-system/temporary-protection_en

- Ukrán állampolgárok és családtagjaik.
- Olyan hontalan személyek és nem ukrán harmadik országbeli állampolgárok és családtagjaik, akik nemzetközi védelemben vagy azzal egyenértékű nemzeti védelemben részesültek.

A tagállamoknak vagy az átmeneti védelmet, vagy a nemzeti joguk szerinti megfelelő védelmet kell alkalmazniuk azon hontalan személyek és nem ukrán harmadik országbeli állampolgárok tekintetében, akik 2022. február 24. előtt Ukrajnában kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, és akik nem képesek biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni származási országukba vagy régiójukba.

A tagállamok az átmeneti védelmet további kategóriákra is kiterjeszthetik, hiszen érkehetnek más, lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek is Ukrajnából, akik átmeneti védelemre jogosultak az Ön országában⁵.

A kedvezményezettek további kategóriái az Önországában

Ellenőrizze a nemzeti jogszabályokban, hogy vannak-e olyan további személycsoportok, akik átmeneti védelemben részesülhetnek. Az alábbi forrásokból többet megtudhat:

- Az EUAA [Who is Who](#) platformjának az átmeneti védelemmel foglalkozó oldala
- Az [Uniós szolidaritás Ukrajnával](#) weboldal
- Az FRA [áttekintése](#) az átmeneti védelemről szóló uniós irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályokról az EU egyes tagállamaiban

Ezenkívül az átmeneti védelemre jogosult személyeknek joguk van nemzetközi védelem (menedékjog) iránti kérelmet előterjeszteni és benyújtani, illetve a hontalanság elismerését kérni, amennyiben létezik hontalanság megállapítására irányuló eljárás.

Tipp

Keresse fel az Európai Bizottság [az ukrajnai háború elől menekülőknél szóló tájékoztató oldalát](#). Angol, ukrán és orosz nyelven érhető el, és részletes tájékoztatást nyújt a jogokról, valamint tartalmazza az összes tagállam illetékes hatóságainak elérhetőségét.

⁵ Az átmeneti védelemről szóló irányelv 7. cikkének (1) bekezdése.

2. Kik az Ukrajnából menekülő gyermekek?

Az Ukrajnát elhagyni kényszerülők közül sokan gyermekek, akiket általában egy szülő, családtagok vagy rokon felnőttek, illetve az ukrán intézményekben dolgozó gondozók vagy gyámok kísérnek. Így némelyikük kísérő nélküli kiskorúnak tekinthető, míg mások kísérővel érkeznek.

Kísérő nélküli kiskorúak, köztük a gondviselőjüktől elszakított gyermekek

Az átmeneti védelem keretében az Ukrajnából érkező gyermeket akkor tekintik **kísérő nélküli** kiskorúnak, ha a jogszabály vagy szokás alapján a felügyeletéért felelős nagykorú személy kísérete nélkül lépett az Unió területére, mindaddig, amíg ilyen személy tényleges felügyelete alá nem kerül, illetve ide tartoznak azok a gyermekek is, akik a tagállam területére történt belépést követően maradtak felügyelet nélkül⁶.

A kísérő nélküli kiskorúak között lehetnek **gondviselőjüktől elszakított**, azaz rokonok vagy ismert (nem rokon) felnőttek által kísért gyermekek. Egyes esetekben előfordulhat, hogy a szülők engedélyezték⁷ más felnőtteknek, hogy a gyermekkel együtt utazzanak és/vagy ideiglenesen gondoskodjanak róla. Ilyen lehet például egy olyan ukrán anya esete, aki a saját gyermekeivel és egy másik család gyermekeivel utazik. Előfordulhat, hogy e gyermekek némelyike szülő vagy felelős felnőtt nélkül érkezik, és Önt nevezik ki gyámjuknak.

A Tanács végrehajtási határozatának⁸ hatálya alá tartozó, lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukrán gyermekek az Unióba való megérkezésük után azonnal jogosultak védelemre és gondozásra, és élhetnek valamennyi alapvető jogukkal. Az összes jog tényleges gyakorlása és a biztosítékok igénybevétele megköveteli, hogy a hatóságok a lehető leghamarabb tudomást szerezzenek a gyermek hollétéről. Azok a gyermekek, akik nem tartoznak a Tanács végrehajtási határozatának hatálya alá, nemzeti vagy regionális szinten más védelmi rendszerek hatálya alá kerülhetnek, ahol fel kell mérni a gyermek mindenek felett álló érdekeit és a visszaküldés tilalmának elvét.

Az egyes esetek egyedi körülményei alapján fontos meghatározni, hogy a kísérő felnőtt alkalmas lehet-e arra, hogy csak a napi gondozást lássa el vagy a szülői felelősséget is gyakorolja, és következésképpen a gyermek nem lenne-e kísérő nélküli kiskorúnak tekinthető.

Amennyiben a gyermekek olyan felnőttekkel érkeznek, akik nem rendelkeznek az ideiglenes gyámsági kötelezettségüket igazoló dokumentumokkal, az Ön országának illetékes hatóságai

⁶ Az átmeneti védelemről szóló irányelv 2. cikkének f) pontja.

⁷ Az Európai Unió Közjegyzői Tanácsa, [A határokon átnyúló közjegyzői gyakorlat eszközei – Az ukrán gyermekek ellenőrzése](#)

⁸ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

dönthetnek úgy, hogy a gyermek érdekében a kísérő felnőttet a gyermeknek az átmeneti védelemről szóló irányelvben meghatározott gyámjává kell kinevezni. Ellenkező esetben a kísérő felnőttet a mindennapi gondozásért felelős személynek tekinthetik, és helyi gyámot jelölhetnek ki, aki segíti a gyermeket és/vagy a kísérő felnőttet a nemzeti eljárások és a nemzeti szolgáltatások igénybevétele során.

Az Ukrajna által kiadott gyámsági határozattal nem rendelkező kísérő felnőtt azzal kapcsolatos alkalmasságának felmérése, hogy lehet-e gyám

Ellenőrizze a nemzeti jogszabályokban, hogy melyik hatóság felelős annak felméréseért, hogy a kísérő felnőtt képes és alkalmas-e arra, hogy a gyermek gyámjaként járjon el vagy gyámjává váljon, és hogy mit foglal magában ez az eljárás.

Az illetékes ukrán hatóságok által kijelölt gyám kíséretében érkező gyermekek

Ukrajna esetében az illetékes ukrán hatóságok által kijelölt gyám kíséretében érkező gyermekeknek két további kategóriája van. Ezek a gyermekek tehát jogi értelemben kísérővel érkező gyermekek, de kiegészítő védelemre és a nemzeti gyermekvédelmi rendszer támogatására is szükségük van.

Ezek a kategóriák a következők⁹:

- ukrán intézményekben élt gyermekek, akik gyakran csoportosan, az illetékes ukrán hatóságok által kijelölt gyám kíséretében érkeznek az EU-ba;
- gyermekek, akik az illetékes ukrán hatóságok által kijelölt gyám kíséretében érkeznek az EU-ba.

A gyermek és az Ukrajnában kijelölt gyám egyéni körülményeitől függően a fogadó ország gyermekvédelmi szolgálatainak támogatására és felügyeletére lehet szükség ahhoz, hogy kiegészítsék a gyámra ruházott gyámsági feladatokat. Ez a támogatás a következőből állhat:

- A gyermekek nyilvántartásba vétele a gyermekvédelmi rendszerben és helyzetük nyomon követése.
- Az elhelyezésük vagy gondozásuk felülvizsgálata.
- Gyakorlati segítségnyújtás az oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz stb. való hozzáférés biztosítása érdekében. Ide tartozhat például az adminisztratív űrlapok megértésében és kitöltésében nyújtott segítség.
- A panasztételi mechanizmusokhoz való hozzáférés biztosítása a gyermekek és az Ukrajnában kijelölt gyámjaik számára.

⁹ Európai Bizottság, *Az ukrajnai háború elől menekülő, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek – Gyakran ismételt kérdések a regisztrációval, a befogadással és az ellátással kapcsolatban*, 2022.

- Annak ellenőrzése, hogy bizonyos eljárások esetében szükségük van-e helyi „támogató” gyámra vagy jogi képviselőre.

3. Mit kell tudnia a gyámnak az átmeneti védelemről?

Elengedhetetlen, hogy gyámként tisztában legyünk a következőkkel:

- a gyermek átmeneti védelemre szorulhat-e;
- a gyermekek jogai általában, valamint a kísérő nélküli kiskorúak és a gondviselőjüktől elszakított gyermekek további jogai;
- hogyan kell a fogadó országban átmeneti védelem céljából nyilvántartásba venni a gyermeket;
- a gyermekek számára rendelkezésre álló egyéb jogi lehetőségek, amelyeket alkalmazni lehet, mint például a nemzetközi védelem, az emberkereskedelem áldozatainak védelme, az életkoruk miatti védelem, különleges védelem családon belüli erőszak esetén stb.;
- hogyan lehet jogi segítséghez jutni annak érdekében, hogy meghatározzák a gyermek tartózkodásának szabályozása szempontjából legmegfelelőbb utat.

3.1. Milyen jogai vannak az átmeneti védelemben részesülő gyermeknek?

3.1.1. Minden gyermek esetében

Minden gyermeket, köztük az Ukrajnából menekülő gyermekeket is, megilletik az ENSZ gyermekjogi egyezményében (CRC) meghatározott jogok¹⁰. Az átmeneti védelemről szóló irányelv különleges kötelezettségeket állapít meg a tagállamok számára a gyermekek védelme érdekében, az Európai Bizottság pedig ajánlásokat adott ki ezek teljesítésének módjára vonatkozóan¹¹.

Az átmeneti védelemről szóló irányelv emlékeztet arra, hogy a CRC-nek¹² és az Alapjogi Chartának¹³ megfelelően a gyermekekkel kapcsolatos összes döntésnek **a gyermek mindenek felett álló érdekének elvén** kell alapulnia.

¹⁰ Az ENSZ Közgyűlése, [Egyezmény a gyermek jogairól](#), 1989. november 20., az Egyesült Nemzetek szerződéseinek gyűjteménye, 1577. kötet.

¹¹ [A Bizottság közleménye](#) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről szóló (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat végrehajtására vonatkozó operatív iránymutatásról (HL C 126I., 2022.3.21.).

¹² A CRC 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint.

¹³ [Az Európai Unió Alapjogi Chartájának](#) 24. cikke, 2012. október 26., 2012/C 326/02.

A gyermek egyéni körülményeit és szükségleteit mindazoknak **fel kell mérniük**, akik gyermekekkel foglalkoznak.

A gyermekeket olyan nyelven kell **tájékoztatni** a velük szemben alkalmazott eljárásokról, amelyet megértenek.

A gyermeket érintő döntések meghozatalakor meg kell hallgatni és a gyermek életkorának és érettségének megfelelően kellő súllyal kell figyelembe venni a gyermek **véleményét**.

Az **integrált gyermekvédelmi válaszingykedés** biztosítja, hogy a gyermekek álljanak a középpontban, valamint hogy az érintett hatóságok egyeztessenek azokban a különböző eljárásokban, amelyekben a gyermekek részt vesznek.

A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező gyermekek azonnal jogosultak **az oktatási rendszerhez** való hozzáférésre, mégpedig ugyanolyan feltételek mellett, mint a tagállamok állampolgárai és az uniós polgárok. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy elérhetővé kell tenni számukra a nemzeti oktatási rendszert, amint az anyagilag lehetséges, és amint egyértelművé válik, hogy a gyermekek megfelelnek az átmeneti védelem feltételeinek, és képesek megfelelő körülmények között részt venni a felkínált tanfolyamokon és tevékenységekben. Ez érvényes:

- még akkor is, ha a tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárás még folyamatban van;
- a kísérő nélküli kiskorúak esetében még akkor is, ha a gyám/képviselő kijelölésére és az ellátás típusának meghatározására irányuló eljárások még folyamatban vannak, vagy amíg a gyermek átmeneti szálláson van.

Amennyiben törvényes jogosultság áll fenn a koragyermekkor **nevelésre** és gondozásra, illetve ha ez utóbbi kötelező, akkor az átmeneti védelemre jogosult gyermekek számára is biztosítani kell a hozzáférést, ugyanolyan feltételek mellett, mint az állampolgárok számára.

Figyelembe kell venni az Ukrajnában megszerzett iskolai végzettséget igazoló dokumentumokat (pl. középiskolai végzettség, A1-es szintű angolnyelv-tudás, ukrán online platformok stb.).

Az Európai Bizottság azt ajánlja, hogy a gyermekek számára biztosítsanak **kísérő intézkedéseket**, például előkészítő osztályokat, hogy megkönnyítsék az oktatási rendszerhez való hozzáférésüket és az abban való részvételüket¹⁴. Az ilyen kísérő intézkedések közé tartozik a fogadó ország nyelvének elsajátításához nyújtott támogatás (a többségi oktatásban vagy a többségi oktatásba való gyors átmenetet elősegítő előkészítő osztályokon keresztül), a tanulók kompetenciaszintjének felmérése, a fogadó országgal kapcsolatos útmutatás a

¹⁴ Európai Bizottság, Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság, [Supporting the inclusion of displaced children from Ukraine in education: considerations, key principles and practices for the school year 2022-2023](#) [A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező gyermekek oktatásban való részvételének támogatása: megfontolások, fő elvek és gyakorlatok a 2022–2023-as tanévre], az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022.

tanulók és a szülők számára, pszichológiai támogatás, valamint a tanárok és más szakemberek támogatása.

A gyermekek számára **hozzáférést kell biztosítani az egészségügyi ellátáshoz**, beleértve a megelőző és a mentális egészségügyi ellátást, valamint a pszichológiai segítségnyújtást is. A gyám országába érkező gyermekek a konfliktus hatásai miatt fizikai vagy mentális egészségi problémákkal, illetve pszichés zavarokkal küzdhetnek, és ezért különleges ellátásra szorulhatnak. Ezeknek a gyermekeknek rendszeres és speciális egészségügyi ellátást kell biztosítani, ugyanolyan feltételek mellett, mint a hazai gyermekeknek.

A hatóságok kötelesek **az életkornak megfelelő tájékoztatást** nyújtani a gyermekeknek az adott helyzetről, a jogaikról, valamint a rendelkezésre álló eljárásokról és szolgáltatásokról. A hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a gyermekekkel foglalkozó összes szakember – köztük a határőrök is – **megfelelő képzésben** részesüljön, és hogy adott esetben **a gyermekvédelmi szakembereket is bevonják**¹⁵.

3.1.2. Kísérő nélküli kiskorúak

A kísérő nélküli kiskorúaknak a fent említett jogokon túlmenően sajátos gyermekvédelmi szükségleteik is vannak, ezért további jogok és biztosítékok illetik meg őket. Az átmeneti védelem teljes körű védelmet és gyors hozzáférést biztosít a kísérő nélküli kiskorúak számára az alábbi jogokhoz.

Képviselet

A gyám/képviselő kijelölésének a lehető leghamarabb meg kell történnie. Ehhez az állandó gyám kijelöléséig ideiglenes gyámot, vagy, a gyermekek gondozásáért és jóllétéért felelős szervezetet nevezhetnek ki, vagy bármely más megfelelő képviselet útján láthatják el. Az Európai Bizottság véleménye szerint¹⁶ a „megfelelő képviselet” szükségszerűen megköveteli, hogy az megfeleljen a gyermekek sajátos szükségleteinek, és különösen azt, hogy felmérjék a gyermek mindenek felett álló érdekeit, és a gyermek érdekében járjanak el.

A gyámoknak vagy képviselőknek a gyermekgondozás területén rendelkezniük kell az ahhoz szükséges szakértelemmel, hogy biztosítsák a gyermek mindenek felett álló érdekét. Képviselet csak olyan személyekre bízható, akik gyermekeket érintő bűncselekményekkel kapcsolatban nem szerepelnek a bűnügyi nyilvántartásban („személyiháttér-ellenőrzés”)¹⁷.

Az Ukrajnából kísérő nélkül érkező kiskorúak között vannak olyanok is, akik rokonokkal vagy a család barátaival utaznak, akik gondoskodnak róluk, de nincsenek hivatalos gyámnak kijelölve. A gyermekvédelmi hatóságokat tájékoztatni kell ezekről a gyermekekről, hogy

¹⁵ [Operatív iránymutatás](#) a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében az átmeneti védelem bevezetéséről szóló (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat végrehajtásáról (2022/C 126 I/01).

¹⁶ Európai Bizottság, [Az ukrajnai háború elől menekülő, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek – Gyakran ismételt kérdések a regisztrációval, a befogadással és az ellátással kapcsolatban](#), 2022.

¹⁷ A gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i [2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv](#) (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.) 10. cikke alapján.

felmérhessék a szükséges támogatást. Ez magában foglalhatja azt, hogy a kísérő felnőttet kijelölik törvényes gyámnak, ugyanakkor egy helyi „támogató” gyámot is kineveznek, aki segíti őt feladatai ellátásában. Egy másik alternatíva lehet az, hogy kineveznek egy törvényes gyámot a fogadó országból, de eközben a gondozást a kísérő felnőttre bízzák. A megoldást a gyermek mindenképp felett álló érdekének megfelelően kell megtalálni.

Családfelkutatás és családegyesítés

A hatóságoknak a lehető leghamarabb meg kell kezdeniük a gyermek esetleg másol tartózkodó családtagjainak felkutatására és azonosítására irányuló eljárásokat. Ha azonosították a családtagokat, a lehető leghamarabb kezdeményezni kell a gyermek és a családtagok egyesítésére irányuló eljárásokat, ha ez a gyermek mindenképp felett álló érdekét szolgálja.

A családtagokat az átmeneti védelemről szóló irányelv 15. cikke a következőképpen határozza meg:

- a gyermek szűk családja: a gyermek szülei és testvérei, vagy ha a gyermekek a saját családjukkal vannak, a házastársuk/élettársuk és gyermekeik.
- más közeli hozzátartozók: más közeli hozzátartozók, akik a család tagjaként együtt éltek a tömeges beáramláshoz vezető események idején, és akiket abban az időben teljes vagy jelentős mértékben a családegyesítő tartott el.

A kísérő nélküli kiskorúakat és a más tagállamban menedékes családtagokat (az átmeneti védelemről szóló irányelv 15. és 26. cikkével összhangban) egyesíteni kell, figyelembe véve a gyermek életkorának és érettségének megfelelő véleményét, valamint a gyermek mindenképp felett álló érdekét.

Ezenkívül azok az Ukrajnából érkező kísérő nélküli kiskorúak, akiknek családtagjai más jogi rendszer keretében egy másik tagállamban tartózkodnak, adott esetben más uniós jogi eszközök (pl. a 2003/86/EK irányelv¹⁸, a 2004/38/EK irányelv¹⁹, a 604/2013/EU rendelet²⁰) vagy a nemzeti jog²¹ alapján is egyesíthetők a családdal.

Megfelelő elhelyezés

¹⁸ [A Tanács 2003/86/EK irányelve](#) (2003. szeptember 22.) a családegyesítési jogról (HL L 251., 2003.10.3.).

¹⁹ [Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve](#) (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 158., 2004.4.30.).

²⁰ [Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete](#) (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás) (HL L 180., 2013.6.29.).

²¹ [Közlemény](#) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2011/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről szóló (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat végrehajtására vonatkozó operatív iránymutatásról (2022/C 126 I/01).

Az átmeneti védelemről szóló irányelv²² előírja a hatóságok számára, hogy a kísérő nélküli kiskorúakat helyezték el:

- a) felnőtt rokonoknál;
- b) nevelőszülőknél;
- c) kiskorúakat fogadó nevelőotthonban, illetve egyéb, kiskorúak számára megfelelő szálláshelyen;
- d) vagy a menekülés során a gyermeket gondozó személlyel együtt.

A testvéreket és a családtagokat lehetőleg együtt kell tartani, figyelembe véve az érintett gyermek mindenképp felett álló érdekét, és a gyermek életkora és érettsége alapján a gyermek véleményét.

Előnyben kell részesíteni az intézményes gondozás alternatíváit, mint például a nevelőszülőket vagy a közösségi gondozást, a 16 év feletti tizenévesek félig önálló életvitelét stb., amennyiben ezek a lehetőségek rendelkezésre állnak.

Az átmeneti védelemben részesülő kísérő nélküli kiskorúak gondozásával a nemzeti jog alapján megbízott nevelőcsaládok és közösségek/szervezetek számára a fogadó ország nemzeti jogában meghatározottak szerint családi juttatásokat és támogatást is biztosítani kell a gondozásba vett gyermekek után.

3.1.3. Az ukrán hatóságok által hivatalosan kijelölt gyám kíséretében érkező gyermekek

Az ukrán intézményekben élő gyermekek jellemzően viszonylag nagy csoportokban érkeznek Európába, gyakran gyámok és/vagy szociális munkások és/vagy tanárok kíséretében, akik ugyanabban az ukrán intézményben dolgoznak, ahol a gyermekek éltek. A gyermekek egy része testi és/vagy szellemi fogyatékkal él, és speciális gondozásra szorul.

A hatóságoknak azon kell dolgozniuk, hogy megfelelő közösségi és alternatív gondozási megoldásokat találjanak e gyermekcsoportok számára, például 5–6 gyermekből álló kisebb csoportokat különböző szakemberek segíthetnének, és együtt, a többi csoporthoz közel helyezhetnék el őket, hogy kapcsolatban maradhassanak. Az alternatív gondozási megoldások során egyensúlyt kell teremteni, a csoport tagjai közötti kapcsolatok megőrzése az intézményi kitagolás folyamatának megfelelő magas színvonalú gondozás biztosítása, a gyermek mindenképp felett álló érdeke és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény követelményei között²³.

²² A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumszabályairól, valamint a tagállamoknak e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, [2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelv](#) (HL L 212., 2001.8.7., 12–23. o.) 16. cikkének (2) bekezdése alapján.

²³ Európai Bizottság, [Az ukrán háború elől menekülő, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek – Gyakran ismételt kérdések a regisztrációval, a befogadással és az ellátással kapcsolatban](#), 2022. Az ENSZ Közgyűlése, [A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény: a Közgyűlés által elfogadott határozat](#), 2007. január 24., A/RES/61/106.

Egy másik, némileg hasonló eset az, amikor a gyermek barátokkal vagy családtagokkal érkezik, akiket az illetékes ukrán hatóságok Ukrajna elhagyása előtt hivatalosan gyámnak jelöltek ki. Az Ukrajnában kijelölt gyámoknak, akik maguk is lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, két szempontból is szükségük lehet támogatásra.

A törvényes gyámságot kijelölő ukrán jogi aktusok elismerése és ellenőrzése

Ukrajna és valamennyi tagállam szerződő állama a szülői felelősségről és a gyermekek védelméről szóló 1996. évi Hágai Egyezménynek²⁴. Az egyezmény 23. cikkének (1) bekezdése értelmében a gyám kijelölését a tagállamok automatikusan, hivatalos eljárás nélkül elismerik, ha az a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja. A gyámsági dokumentumok hitelességét az egyes esetekben az 1996. évi Hágai Egyezmény alapján kijelölt központi hatóságok és az ukrán konzulátusok segítségével is ellenőrizni lehet. A gyermek szükségleteivel kapcsolatos információk megosztásakor minden esetben figyelembe kell venni a személyes adatokkal kapcsolatos kérdéseket és az egyedi helyzetre vonatkozó biztonsági megfontolásokat.

A központi hatóságok segítséget nyújthatnak abban, hogy az ukrán hatóságoktól bizonyítékokat és felvilágosítást szerezzenek a kísérő nélküli kiskorúak helyzetével kapcsolatban (az ukrainai szülők felkutatása és a szülőkkel való kapcsolatfelvétel, a család felkutatása, dokumentáció stb.) Emellett az (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet²⁵ alapján kijelölt központi hatóságok segítséget nyújthatnak olyan helyzetekben, amikor információkra van szükség, vagy amikor a tagállamok közötti igazságügyi együttműködésre van szükség. Ez például akkor fordulhat elő, ha az egyik tagállamban elhelyezett gyermeknek egy másik tagállamban vannak testvérei, és információra van szükség, vagy a gyermek áthelyezését mérlegelik.

²⁴ Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia, [Egyezmény](#) a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról, 1996. október 16.

²⁵ [A Tanács \(EU\) 2019/1111 rendelete](#) (2019. június 25.) a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről (átdolgozás)

Tipp

- Az ország központi hatóságának elérhetőségét itt találja meg: <https://www.hcch.net/en/states/authorities>
- Az Európai Igazságügyi Hálózat további információkkal szolgál az Ukrajnából menekülő gyermekek szempontjából releváns európai és nemzetközi eszközökről az itt elérhető tájékoztatóban: https://e-justice.europa.eu/38593/HU/children_from_ukraine__civil_judicial_cooperation
- Az Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa egy formanyomtatványt dolgozott ki, amely lehetővé teszi a szülők számára, hogy megfogalmazzák az Ukrajnát elhagyó gyermekük utazásával és a szülői felelősség gyakorlásával kapcsolatos kívánságaikat: <https://enn-rne.eu/crossCheckUkrainianChildren>

Az ukrán hatóságok által kijelölt gyámok támogatása a nemzeti rendszerben való eligazodásban

Amint fentebb említettük, az Ukrajnából érkező gyámok támogathatják azokat a kísérő nélküli kiskorú és gondviselőjüktől elszakított gyermekeket, akikért Ukrajnából való távozásuk előtt – akár intézményekben, akár nevelőszülőként – felelősek voltak. A gyermekeket kísérő felnőttek egy része a kényszerű lakóhelyelhagyás miatt a gyermekek gyámjává válhatott, és hivatalosan ki is nevezhették őket gyámnak.

Mivel maguk is lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, ezeknek a gyámoknak további és rendkívüli támogatásra lehet szükségük, hogy el tudjanak igazodni az eljárásokban, és elérjék a szükséges társadalmi-gazdasági önállóságot, különösen akkor, ha a gyermek(ek) napi gondozásáért is ők felelnek. Ráadásul némelyikük nem is hivatásos gyám, kevés tapasztalattal rendelkezik és nincs képzése a gyámi feladatok ellátásával kapcsolatban. Ebben az összefüggésben nagyon fontos, hogy megtaláljuk a módját annak, hogy támogassuk a gyámokat a gyámsági feladataik ellátásában.

Egyes országok új támogatási formákat dolgoztak ki az Ukrajnában kijelölt gyámok számára, illetve a gondjaira bízott gyermekek további támogatása érdekében. Íme néhány példa²⁶:

- Olaszországban a fiatalkorúak bírósága több helyen is alkalmanként helyi *protutorikat* (támogató gyámokat) rendelt ki, hogy támogassák az ukrainai gyámot vagy a gondozót;

²⁶ Európai Bizottság, *Az ukrainai háború elől menekülő, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek – Gyakran ismételt kérdések a regisztrációval, a befogadással és az ellátással kapcsolatban*, 2022.

- Hollandia a nemzeti gyámhatóság, a Nidos felelősségi körébe utalta az Ukrajnában kijelölt gyámokkal érkező gyermekek átmeneti/kiegészítő gyámságát, hogy támogassa ez utóbbiakat feladataik ellátásában;
- Belgium fontolgatja a „könnyített” gyámság lehetővé tételét, azaz egy olyan rendszer bevezetését, amelyben a helyi gyám támogatná az ukrán gyámot (így könnyebb feladatokat vállalhatna, mint a teljes körű gyámság, következésképpen több gyermekkel is foglalkozhatna).

Tipp

Az Európai Gyámügyi Hálózat összeállította az ukrán gyámok számára uniószerre elérhető bevált gyakorlatok gyűjteményét²⁷.

3.2. Hogyan működik az átmeneti védelem?

Amint megérkeznek az Ön országába, a gyermekek jogosultak védelemre, teljes körű gondozásra és minden alapvető joguk gyakorlására. Ez különösen akkor fontos, ha a gyermek átmeneti védelem céljából történő nyilvántartásba vételét a szülőnek/gyámnak/képviselőnek kell elvégeznie, de a gyám/képviselő kijelölése vagy elismerése még folyamatban van.

A kísérő nélküli kiskorú és a gondviselőjüktől elszakított gyermekek nyilvántartásba vétele nemcsak az átmeneti védelem céljából történő nyilvántartásba vételre korlátozódik, hanem magában foglalja a fogadó országba való belépéskor a határon elvégzett regisztrációt és a fogadó ország gyermekvédelmi hatóságainál történő regisztrációt is.

Nem minden gyermekvédelmi hatóság vezet nyilvántartást a védelem alatt álló gyermekekről, ezért a gyermek védelmének aktiválásához és a gyermekek helyzetének nyomon követéséhez, sőt a gyám kijelölésére irányuló eljárás megindításához is időben a gyermekvédelmi szolgálatokhoz kell fordulni.

A gyermekvédelmi szolgálatnál történő nyilvántartásba vétel az átmeneti védelem céljából történő nyilvántartásba vételtől elkülönülő lépés. A gyermekek esetében az átmeneti védelem különleges jogokkal jár, és gyors hozzáférést biztosít a szolgáltatásokhoz, ezért alapvető fontosságú, hogy a gyermekeket az átmeneti védelem céljából a lehető leghamarabb nyilvántartásba vegyék.

²⁷ Európai Gyámügyi Hálózat, [*Spotlight on practices regarding guardianship for unaccompanied and separated children arriving in the EU from Ukraine*](#) [Az Ukrajnából az EU-ba érkező, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek gyámságával kapcsolatos gyakorlatok vizsgálata], legutoljára frissítve: 2022. július 21.

Nyilvántartásba vétel átmeneti védelem céljából

A hatóságoknak nyilvántartásba kell venniük a gyermek személyes adatait:

- név;
- állampolgárság vagy hontalanság;
- születési hely és idő;
- családi állapot;
- családi kapcsolat;
- fénykép, ujjlenyomat és aláírás is kérhető.

Gondviselőjétől elszakított gyermek esetében az adatoknak tartalmazniuk kell a gyermeket kísérő felnőttre vonatkozó információkat is.

Kísérő nélküli kiskorúak esetében a hatóságoknak a lehető leghamarabb gyámot/képviselőt kell kijelölniük. Ez történhet úgy, hogy az állandó gyám kijelöléséig ideiglenes gyámot neveznek ki, vagy úgy, hogy egy szervezet biztosítja a képviseletet, amely felel a gyermekek gondozásáért és jóllétéért, vagy pedig bármely más megfelelő képviselet útján.

Amennyiben a nyilvántartásba vett gyermekekre vonatkozó információkat más tagállamokkal meg kell osztani (pl. családegyesítés esetén), az adatok elküldhetőek a DubliNeten keresztül, amely a 604/2013/EU rendelet²⁸ alapján létrehozott, a nemzeti hatóságok közötti információátadásra szolgáló elektronikus hálózat.

Az átmeneti védelem céljából történő nyilvántartásba vételt követően a hatóságok megerősíthetik, hogy a gyermek átmeneti védelemben részesül, és a védelem időtartamára egy évre szóló, meghosszabbítható tartózkodási engedélyt állítanak ki.

---

²⁸ Európai Bizottság, [A menedékjog iránti kérelmek továbbítása a tagállamok között – Már működik a DubliNet](#), Brüsszel, IP/03/1271, 2003. szeptember 19.

Nyilvántartásba vétel átmeneti védelem céljából a gyám országában

A nemzeti jogszabályokban nézzen utána, hogyan működik az átmeneti védelem céljából történő nyilvántartásba vétel az Önországában. Hasznos információk találhatóak az EUAA Who is Who platformján: <https://whoiswho.euaa.europa.eu/Pages/Temporary-protection.aspx>

3.3. Hogyan kapcsolódik az átmeneti védelem más eljárásokhoz?

Emberkereskedelem elleni intézkedések és a gyermekek eltűnésének megakadályozása

A gyermekek és a kísérő nélküli kiskorúak különösen ki vannak téve az emberkereskedelem kockázatának.

Az Ukrajnából menekülő személyek túlnyomó többsége nő és gyermek²⁹. A tisztviselőknek és szakembereknek, köztük Önnek is mint gyámnak, valamennyi intézkedés végrehajtása során figyelembe kell venniük a nemek közötti egyenlőségen és a gyermekjogokon alapuló megközelítést.

A gyermekeknek nyomon követhetőeknek kell lenniük attól a pillanattól kezdve, hogy elhagyják Ukrajnát, egészen a célországba való megérkezésük pillanatáig. Gyámként az Ön feladata, hogy biztosítsa a gyermekek nyilvántartásba vételét a jelenlegi tartózkodási helyük vagy lakóhelyük szerinti országban. A kísérő nélküli kiskorúakat nyilvántartásba kell venni a célország gyermekvédelmi hatóságainál, hogy a lehető leghamarabb megindulhasson a gondozásba vételre és a gyámság alá helyezésre irányuló eljárás.

A gyermekvédelmi szakértelemmel rendelkező nemzetközi szervezetek és civil társadalmi szervezetek együttműködése és bevonása megkönnyíti a gyermekek hozzáférését a megfelelő szolgáltatásokhoz és támogatáshoz.

A kísérő nélküli kiskorúak és az intézményekből evakuált gyermekek szintén különösen ki vannak téve annak a veszélynek, hogy az emberkereskedők kizsákmányolják őket. Ugyanilyen fontos, hogy különös figyelmet fordítsunk arra, hogy a fogyatékkal élő vagy más sajátos szükségletekkel rendelkező gyermekek esetében nagyobb az emberkereskedelem kockázata³⁰.

²⁹ Eurostat, [Az ukránok júliusban átmeneti védelmet kaptak](#), 2022. július 9.

³⁰ Európai Bizottság, [Közös emberkereskedelem elleni terv az emberkereskedelem kockázatainak kezelése és az ukrainai háború elől menekülők körében a potenciális áldozatok támogatása érdekében](#), 2022.

Az Európai Bizottság emberkereskedelem elleni közös terve alapján³¹ az emberkereskedelem elleni intézkedéseknek ki kell terjedniük az alábbiakra:

- a gyermekekkel foglalkozó összes felnőtt, különösen a nevelőszülők ellenőrzése és megfelelő átvilágítása a gyermek mindenképp felett álló érdekének megfelelően;
- tájékoztató foglalkozások a gyermekekkel érettségüknek és értelmi szintjüknek megfelelően;
- a potenciális áldozatokkal kapcsolatba kerülő tisztviselők képzése;
- a hét minden napján 24 órában elérhető segélyvonalak.

Gyámként legyen tisztában a kockázatokkal mind az offline környezetben, például a magánszálláshelyekre vonatkozó ajánlatokkal összefüggésben, mind pedig az online környezetben, beleértve a közösségi médiát és az internetet is. Ha egy gyermek emberkereskedelem áldozata lett, akkor az emberkereskedelem elleni uniós irányelv³² rendelkezései vonatkoznak rá.

A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, kísérő nélküli kiskorúak képviselője során fontos számba venni a gyermek eltűnését megakadályozó védintézkedéseket.

Tipp

Ha egy gyermek eltűnik, azonnal értesítse a bűnüldöző szerveket, adjon tájékoztatást a gyermekről, és értesítse az eltűnt gyermekek felkutatására fenntartott 116 000 számon hívható forródrótot (amely 31 európai országban működik, köztük az összes tagállamban is). Országspecifikus információkat találhat a Missing Children Europe eltűnt ukrajnai gyermekekkel foglalkozó weboldalán is: <https://missingchildreneurope.eu/ukraine/>

A gyermek eltűnése esetén gyámként értesítenie kell a bűnüldöző hatóságokat. Emellett a nemzeti hatóságok nyilvántartásba vehetik az eltűnést a megfelelő nemzetközi és nemzeti adatbázisokban, többek között az (EU) 2018/1862 rendelettel³³ létrehozott Schengeni Információs Rendszerben (SIS), az Interpol értesítéseiben és az Europol adatbázisában.

Amennyiben valószínűsíthető, hogy az eltűnt gyermek átlépte a határt, a bűnüldöző tisztviselőknek figyelmeztető jelzést kell bevezetniük a SIS-be³⁴. A SIS lehetővé teszi a tisztviselők számára, hogy ne csak „reagáló” figyelmeztető jelzéseket adjanak meg az eltűnt

³¹ Európai Bizottság, Emberkereskedelem elleni közös terv az emberkereskedelem kockázatainak kezelése és az ukrajnai háború elől menekülők körében a potenciális áldozatok támogatása érdekében, 2022.

³² Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelet (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56–106. o.).

³⁴ A SIS-rendelet 32. cikke.

gyermekéről, hanem „megelőző” figyelmeztető jelzéseket is bevigyenek a rendszerbe különböző helyzetekre, például a következőkre vonatkozóan:

- olyan gyermekek, akiknél fennáll a veszélye, hogy az egyik szülő, családtag vagy gyám jogellenesen elviszi őket;
- olyan gyermekek, akiknél fennáll a veszélye, hogy jogellenesen külföldre viszik őket, vagy akiknél a saját érdekükben meg kell akadályozni az utazást, hogy megvédjék őket az emberkereskedelemtől vagy attól, hogy ellenségeskedésben aktív részvételre kényszerítsék őket.

Nemzetközi védelem

Az átmeneti védelemben részesülő gyermekek vagy az átmeneti védelemről szóló irányelv hatálya alá nem tartozó gyermekek bármikor jogosultak nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtani.

A gyám kötelessége a jogsegély és a jó minőségű jogi segítségnyújtás biztosítása, hogy segítse és támogassa a gyermeket annak eldöntésében, hogy melyik jogszerű lehetőség szolgálja a gyermek mindenképp felett álló érdekét. Az egyes gyermekek egyéni körülményeitől függően előfordulhat, hogy a menedékjog iránti kérelem szolgálja a gyermek mindenképp felett álló érdekét. Ebben az esetben a gyámnak támogatnia kell a gyermeket a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásában. Az átmeneti védelem felfüggeszhető addig, amíg a gyermek a nemzetközi védelmet kérelmező jogállásával és jogaival rendelkezik. Ha a vizsgálat végén a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasítják, és az aktuális átmeneti védelem továbbra is fennáll az EU-ban, a gyermek ismét átmeneti védelmi jogállással fog rendelkezni. Legyen tisztában a saját országának gyakorlatával, hogy el tudja dönteni, javasolja-e, hogy a gyermek az átmeneti védelem jogállása mellett nemzetközi védelmet is kérjen.

Nemzeti védelem gyermekeknek

Egyes országok nemzeti jogszabályaik alapján más nemzeti szintű védelmet alakítottak ki. Ha kísérő nélküli kiskorúakkal foglalkozik, ismernie kell az összes rendelkezésre álló jogszerű lehetőséget, hogy fel tudja mérni, melyik a legelőnyösebb a gyermek számára, és szükség esetén tanácsot kérjen. Előfordulhat például, hogy egy kísérő nélküli kiskorú nem jogosult átmeneti védelemre, vagy nem felel meg a menekültstátuszhoz szükséges feltételeknek, de humanitárius védelemben részesülhet, vagy kiskorúsága miatt, illetve tanulmányi okokból tartózkodási engedélyt kaphat. Vannak olyan országok, amelyek elismerik a társadalmi integrációs programok céljából megadott tartózkodási engedélyt azon fiatal felnőttek számára, akik a gyermekvédelmi szolgálatok felügyelete alatt állnak, és nagykorúvá válásuk után a dokumentumot tanulmányi vagy munkavállalási célú tartózkodási engedéllyé alakítják át.

Más jogszerű lehetőségek a gyám országában

Ellenőrizze a nemzeti jogszabályokban, hogy milyen más jogszerű lehetőségek állnak a gyermekek rendelkezésére.

4. Mit kell tennie gyámként?

A hatékony szolgáltatások és a megfelelő képviselő biztosításához elengedhetetlen, hogy gyámként pozitív/bizalomteljes kapcsolatot alakítson ki a gyermekkel. Az is fontos, hogy a gyermekekkel foglalkozó összes többi szakember pozitív kapcsolatot alakítson ki a gyermekkel és a családdal (kivéve, ha okkal feltételezhető, hogy a családdal való kapcsolattartás nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét).

A pozitív kapcsolat kialakításához elengedhetetlen a gyermek véleményének, erősségeinek, szükségleteinek és céljainak megértése és tiszteletben tartása. Ez a bizalomra épülő viszony segít Önnek és más hatóságoknak abban, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekének megfelelően hozzák meg a döntéseket.

Ha lehetővé tesszük a gyermek számára, hogy a döntések meghozatalában való részvétele révén felelősnek érezze magát, az nagyobb elkötelezettségre fogja ösztönözni.

Tipp

A gyermek jobb támogatása érdekében Ön gyámként fejlesztheti készségeit, és csatlakozhat más gyermekvédelmi szakemberek munkájához. Az FRA és az Európai Bizottság részletes gyakorlati kézikönyvet dolgozott ki a kísérő nélküli kiskorúak gyámjának feladatairól, amely itt érhető el valamennyi uniós nyelven:

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-guardianship-children_hu.pdf

Az FRA által az Európai Gyámügyi Hálózattal egyeztetve kidolgozott online tanfolyam 2022 végén lesz elérhető az FRA tanulási platformján: <https://e-learning.fra.europa.eu/>

Az átmeneti védelemről szóló irányelv összefüggésében a kísérő nélküli kiskorúaknál különösen az alábbiakat kell fontolóra vennie.

A gyermek mindenek felett álló érdekének védelme azáltal, hogy részt vesz az értékelésben, és biztosítja, hogy a gyermekek megfelelő módon hozzáférjenek az eljárásokhoz.

Gyámként Ön abban a helyzetben van, hogy kezdeményezheti és elősegítheti az illetékes hatóságoknál a képviselt gyermek sajátos helyzetének értékelését. Ennek az értékelésnek ki kell térnie arra, hogy az azt követő napokban, hogy a gyermek az Ön gondozásába került, fennáll-e a veszélye a gyermek eltűnésének. Gyámként tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermekek családon belüli erőszakot vagy bántalmazást élhetnek át, akár szexuális bántalmazást is, és tudnia kell, hogyan kezelje ezt a helyzetet. A gyámokat is be kell vonni az egyéni gondozási tervekbe, amelyeket rendszeresen a gyermek változó szükségleteihez kell igazítani.

Ennek az értékelésnek figyelembe kell vennie és fel kell tárnia a gyermek rendelkezésére álló összes **jogszerű lehetőséget**, például az átmeneti védelmet, a nemzetközi védelmet, a hontalanság elismerését vagy bármely más rendelkezésre álló nemzeti védelmet (pl. kiskorúság alapján kiadott tartózkodási engedély, nemzeti védelem alapján, például humanitárius okokból, tanulmányi célból vagy egészségügyi megfontolásokból kiadott tartózkodási engedély, a családon belüli erőszak áldozatainak nyújtott különleges védelem). Országtól függően ezt a gyám, a gyermekvédelmi hatóságok vagy a gyám támogatásával más szakember végezheti el.

Gyámként Önnek segítséget kell nyújtania egy **tartós megoldás** meghatározásában és végrehajtásában. Lehet, hogy mérlegelnie kell a gyermek visszatérését és újrabemlakását Ukrajnában, amint az biztonságos lesz. Az egyedi esettől függően és a gyermek mindenképp felett álló érdekének értékelése alapján előfordulhat, hogy nem lehetséges a visszatérés Ukrajnába, és/vagy más tartós megoldásokat kell fontolóra venni. Ilyen lehet például a gyermek beilleszkedése az érkezés szerinti országban, ha a gyermek nemzetközi védelmet vagy más jogszerű tartózkodási státuszt kért és kapott, vagy a harmadik országba történő áttelepítés³⁵. Mindig biztosítani kell a visszaküldés tilalmának tiszteletben tartását, továbbá a gyermekeket megfelelő tájékoztatásban kell részesíteni, és lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy kifejhessék véleményüket, és meghallgassák őket.

Jogi képviselő ellátása, a gyermek támogatása a jogi eljárásokban, a jogi segítségnyújtáshoz és a jogi tanácsadáshoz való hozzáférés biztosítása

→ **Nyilvántartásba vétel.** Gyámként támogatnia kell a gyermeket az átmeneti védelem iránti kérelem benyújtásában, illetve más megfelelő eljárások megindításában. A körülményektől függően előfordulhatnak olyan esetek, amikor a nemzetközi védelem iránti kérelem jobb megoldás lehet a gyermek számára. Megfelelően értékelni kell a családgyejesítéssel kapcsolatos megfontolásokat is. A gyámnak ebben az eljárásban is támogatnia kell a gyermeket.

→ **Az átmeneti védelem** és más jogi eljárások **időtartama alatt** gyámként el kell kísérnie a gyermeket az ügyintézésre, valamint az esetleges meghallgatásokra és interjúkra. Támogatnia kell a gyermeket a döntésekről szóló értesítések során, beleértve az esetleges áttelepítéseket és/vagy más országba történő áthelyezéseket vagy más tartós megoldásokat is.

Adott esetben jogsegélyt vagy jogi tanácsadást is kérhet, hogy megértse az eljárásokat, és segítse a gyermeket az átmeneti védelem megszerzésében és szükség esetén a fellebbezési eljárás megindításában.

Összességében Önnek a gyermek pártfogójaként kell fellépnie, és érvényesítenie kell a gyermek jogait a különböző állami hatóságokkal és szolgáltatókkal szemben, valamint a konkrét eljárások során.

³⁵ Európai Bizottság, A kísérő nélküli kiskorúakról szóló cselekvési terv (2010–2014), COM(2010)213 végleges, Brüsszel, 2010. május 6., 12. o.

A gyermek részvételének elősegítése a gyermek tájékoztatásával és véleményének meghallgatásával, valamint annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy más szereplők is figyelembe vegyék a gyermek véleményét

Ahhoz, hogy a gyermekek véleményt formálhassanak és aktívan részt vehessenek az eljárásban, **megfelelő tájékoztatást kell kapniuk**. Gyámként tájékoztatnia kell a gyermeket a jogairól, a rendelkezésre álló szolgáltatásokról és a különböző eljárásokról, beleértve az eljárások konkrét lépéseit és lehetséges kimeneteleit is.

Előfordulhat, hogy a gyermek nem kapott megfelelő tájékoztatást, vagy félreértette, esetleg elfelejtette az információkat. Ön mint gyám, felelős azért, hogy a megfelelő gyermekbarát információk eljussanak a gyermekhez olyan nyelven, amelyet a gyermek megért.

Tipp

Hasznos lehet az átmeneti védelemről szóló irányelvről az EUAA által a gyermekeknek készített tájékoztató füzet, amely felvilágosítja őket a jogaikról.

Különböző nyelveken érhető el, többek között ukránul is, ezen a címen: <https://euaa.europa.eu/hu/publications/tudnivalok-az-ideiglenes-vedelemrol-0>

Az átmeneti védelemről szóló irányelv (a 16. cikk (2) bekezdése) rögzíti a **gyermek azon jogát** is, hogy az elhelyezésével összefüggésben **meghallgassák**. Ez a jog a gyermeket érintő valamennyi döntésre vonatkozik, beleértve a szolgáltatásnyújtással kapcsolatos döntéseket, valamint a közigazgatási és bírósági eljárásokat. A gyermekeknek különböző igényeik vannak arra, hogy véleményüket kifejthessék és meghallgassák őket, például egyes gyermekek félénkek, hallás- vagy beszédzavarral küzdenek, másoknak pedig tolmácsra lehet szükségük. Egyes gyerekek már hozzászokhattak ahhoz, hogy megfogalmazzák és kifejezzék véleményüket, míg másoknak ez nehezebben megy. A gyámnak a gyermek elvárásait is kezelnie kell, mivel a hatóságok döntései nem mindig felelnek meg a gyermek kívánságainak.

Az Ukrajnából menekülő kísérő nélküli kiskorúak esetében a tisztviselőknek és a szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a gyermekek tolmáchoz jussanak, és hogy a tolmácsolási szolgáltatások megfeleljenek a minőségi előírásoknak. A tolmácsok nem avatkozhatnak bele a kommunikáció tartalmába és lényegébe, semlegesnek kell lenniük, és el kell kerülniük a gyermek megfélemlítését. A tolmács neme fontos lehet a gyermek számára, és a gyermeket meg kell kérdezni a preferenciáiról, különösen akkor, ha a gyermek erőszak vagy kizsákmányolás áldozata, vagy ha a kommunikáció más érzékeny kérdéseket érint. Az online/virtuális telefonos tolmácsolás hasznos lehet olyan esetekben, amikor gyors hozzáférésre és anonim szolgáltatásra van szükség, és amikor az ukrán vagy más beszélt nyelvek tolmácsolása helyben nem áll rendelkezésre.

A gyermek biztonságának és jóllétének megteremtése

Fontos feladat a gyermek speciális szükségleteinek azonosítása és kielégítése, beleértve azt is, hogy a gyermekeket az igényelt szolgáltatásokhoz irányítsák, mint amilyenek az alábbiakban részletezett szolgáltatások.

→ **Elszállásolás.** Az átmeneti védelemről szóló irányelv 16. cikke előírja a tagállamok számára, hogy a kísérő nélküli kiskorúak számára szállást kell biztosítaniuk, és utal a felnőtt rokonoknál, nevelőszülőknél, nevelőotthonokban vagy annál a személynél történő elhelyezésre, aki a gyermekről menekülés közben gondoskodott. Gyámként gondoskodnia kell arról, hogy a gyermek elhelyezése megfelelő legyen, és hogy a 16. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a gyermek elhelyezéssel kapcsolatos véleményét is figyelembe vegyék. A gyám felügyeli a gyermek rokonoknál vagy gondviselőnél való tartózkodását is, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a gyermek jól van. Ha a gyermek egy gyermekcsoporttal érkezik, például sportcsapattal vagy egy ukrán intézményből, ajánlott, hogy a gyermekek szoros kapcsolatot tartsanak fenn a csoport többi tagjával, de el kell kerülni, hogy a gyermek intézményi gondozásba kerüljön vissza.

→ **Az oktatásban való részvétel.** Az átmeneti védelemről szóló irányelv 14. cikkének (1) bekezdése a 18 év alatti személyek számára a fogadó ország állampolgáraival azonos feltételek mellett biztosít hozzáférést az oktatási rendszerhez. Gyámként meg kell győződnie arról, hogy biztosított-e a hozzáférés a jó minőségű oktatáshoz, és hogy a gyermek beiratkozott-e az iskolába. Előfordulhat, hogy támogatnia kell a gyermeket mindenfajta adminisztratív követelmény teljesítésében, például a korábbi diplomák vagy oklevelek érvényesítésében, vagy a nyelvórákon való részvétel megkönnyítésében.

→ **Orvosi ellátáshoz és egyéb segítségnyújtáshoz való hozzáférés.** Az átmeneti védelemről szóló irányelv 13. cikkének (4) bekezdése a kísérő nélküli kiskorúakat olyan személyeknek tekinti, akiknek különleges szükségleteik lehetnek, és ezért orvosi vagy egyéb segítségnyújtásra jogosultak. Ez magában foglalhatja például az olyan gyermekek pszichológiai támogatását, akik háborús bűncselekmények szemtanúi voltak, vagy a nemi erőszak gyermekáldozatainak nyújtott szolgáltatásokat. Gyámként biztosítani kell, hogy a gyermeket a támogató szolgáltatásokhoz irányítsák, és valóban hozzáférjen ezekhez a szolgáltatásokhoz.

→ **Családegysítés.** A gyámnak elő kell segítenie a gyermek szoros kapcsolattartását a szüleivel, kivéve, ha okkal feltételezhető, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. Ha a gyermekek nem tartják a kapcsolatot a szülőkkel vagy családtagokkal, vagy nem tudják, hogy hol tartózkodnak, gyámként kezdeményeznie vagy ösztönöznie kell, hogy a hatóságok megkezdjék a család felkutatását. Amint megtalálták a családot, a gyámnak elő kell segítenie a családegysítést, miután felmérte, hogy a család felkutatása és a családegysítés tiszteletben tartja-e a gyermek mindenek felett álló érdekét.

Családegyesítési eljárás a gyám országában

Nézzen utána a nemzeti jogszabályokban, hogy az Ön országában melyik szervezet felelős a családtagok felkutatásáért és a családegyesítési eljárással kapcsolatos tájékoztatásért.

Kapcsolattartás más szakemberekkel

Gyámként gondoskodnia kell arról, hogy a gyermek megkapjon minden szükséges szolgáltatást, például jogi, szociális, egészségügyi, pszichológiai, anyagi és oktatási szolgáltatásokat. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatban kell állnia a gyermekkel, és a többi ügynökséggel, hatósággal, szolgáltatóval és más személyekkel egyeztetve kell eljárnia. Ön a gyermek referenciaszemélye, valamint összekötő kapocs a gyermek és a gyermek gondozását és támogatását ellátó szakemberek között. Az ukrán intézményekből érkező gyermekek esetében ez magában foglalhatja az ukrán gyámmal vagy a gyermekcsoportot az EU-ba kísérő felnőtt személlyel folytatott egyeztetést.

A gyámnak szükség esetén elő kell segítenie a gyermek kapcsolattartását és kommunikációját más szakemberekkel. Ezenkívül tiszteletben kell tartania és képviselnie kell a gyermek meghallgatáshoz való jogát, és elő kell segítenie a gyermek részvételét az őt érintő valamennyi döntésben.

Gyámként a feladatai közé tartozik a gyermek helyzetének figyelemmel kísérése és a többi résztvevő szakember támogatása is, hogy minden nyújtott szolgáltatás megfelelő legyen és összhangban álljon a gyermek mindenek felett álló érdekével.

Mellékletek

További források

EUAA

Az EUAA Who is Who platformja a nemzeti szakpolitikák és jogszabályok alapján a legfontosabb érdekelt felekről és a menekültügyi és befogadási rendszerekben betöltött szerepükről, valamint ezek gyakorlati megvalósítási módjáról nyújt információt. Rendelkezésre áll egy külön oldal az átmeneti védelemről, amely a következő címen érhető el: <https://whoiswho.euaa.europa.eu/Pages/Temporary-protection.aspx>

EASO, *Gyakorlati útmutató a gyermek menekültügyi eljárásokban érvényesítendő, mindenek felett álló érdekéről*, 2019.

FRA

Az átmeneti védelemről szóló uniós irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályok az EU egyes tagállamaiban, 2022. október (rendszeresen frissítik).

Szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek a sajátjuktól eltérő uniós tagállamban – Útmutató az emberkereskedelem áldozataira fókuszáló gyermekvédelem erősítéséhez, 2019.

Az FRA és az Európai Bizottság, *Gyámság a szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek számára – Kézikönyv a gyámsági rendszerek megerősítéséhez az emberkereskedelem gyermek áldozatainak sajátos szükségleteiről való gondoskodás érdekében*, 2014.

Európai Gyámügyi Hálózat

Ukrajnával kapcsolatos információk – Ukrajnával kapcsolatos források és információk, utoljára frissítve 2022. október 7-én.

Európai Bizottság

Az ukrajnai háború elől menekülő, kísérő nélküli kiskorúak és gondviselőjüktől elszakított gyermekek – Gyakran ismételt kérdések a regisztrációval, a befogadással és az ellátással kapcsolatban, 2022.

Az „Uniós szolidaritás Ukrajnával” weboldal, amely információkat nyújt az ukrajnai háború elől menekülő emberek számára, a következő címen érhető el: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_hu

- Ez a weboldal tartalmazza a legfontosabb információkat az uniós országokba történő határátlépéssel kapcsolatos jogokról, az átmeneti védelemre való jogosultságról és a nemzetközi védelem iránti kérelemről, valamint az Európai Unión belüli utazási jogokról.

UNHCR

Adatportál az ukrainai menekülthelyzetről

Az Ukrajnából érkező gyermekek és fiatalok számára az UNHCR országos hivatalainak, például a román, a szlovák és a lengyel hivataloknak a segítséget nyújtó oldalain található információk.

UNICEF

Guidance for protecting displaced and refugee children in and outside of Ukraine - How authorities and aid workers can help keep children displaced by the war in Ukraine safe from trafficking and other forms of exploitation and abuse [Útmutató a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő és menekült gyermekek védelméhez Ukrajnában és azon kívül – Hogyan segíthetnek a hatóságok és a segítségnyújtók dolgozói megvédeni az ukrainai háború miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerült gyermekeket az emberkereskedelemtől és a kizsákmányolás és visszaélés egyéb formáitól?], 2022. március 10.

IOM

IOM, Az emberkereskedelem elleni fellépés platformja humanitárius környezetben.

Civil társadalmi szervezetek

Missing Children Europe, Practical guidance on preventing and responding to trafficking and disappearances of children in migration [Gyakorlati útmutató a gyermekkereskedelem és a gyermekek migráció közbeni eltűnésének megakadályozásához és az ezekre adott válaszokhoz], 2019.

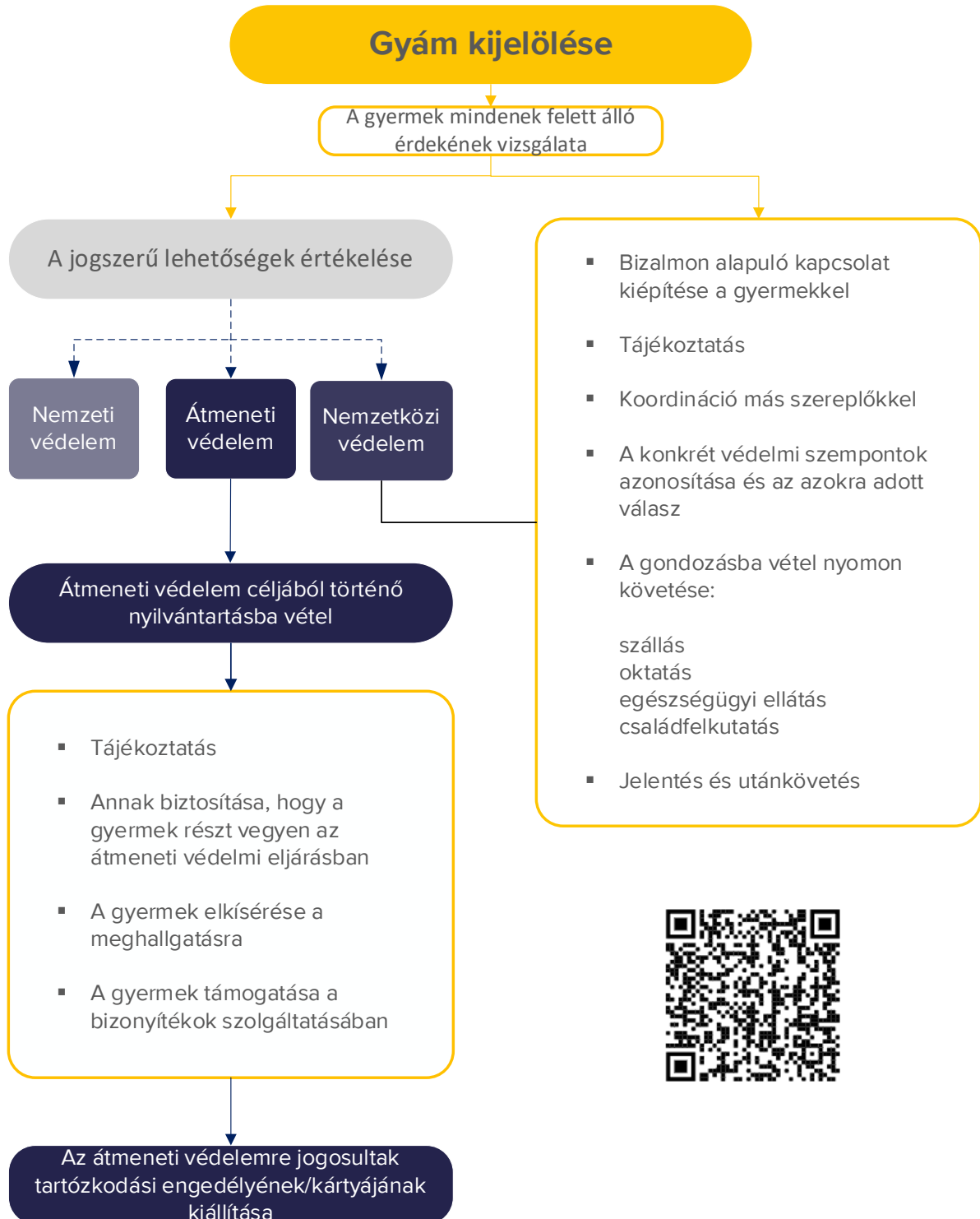
Proguard, Durable solution: integration in the receiving country [Tartós megoldás: beilleszkedés a befogadó országban].

4.1. Folyamatábra a gyám által az átmeneti védelemmel összefüggésben betöltött szerepről

Publications Office
of the European Union

